

CYSTOSKOPIA – informacja dla pacjentów

Co to jest cystoskopia?

Cystoskopia należy do grupy inwazyjnych badań urologicznych. Jest badaniem endoskopowym. Podstawowe narzędzie używane w trakcie cystoskopii to cystoskop. Jest to najczęściej sztywna, cienka rurka wykonana z metalu. Światło cystoskopu umożliwia wykorzystanie go jako kanału do wprowadzania systemu wizyjnego (tzw. optyki) oraz narzędzi chirurgicznych. Obraz przekazywany jest światłowodem na ekran monitora, który podczas badania jest głównym punktem odniesienia dla lekarza. Optyka znajduje się w świetle cystoskopu od samego początku badania. Sama cystoskopia jest procedurą diagnostyczną, sprowadzającą się do obejrzenia cewki moczowej i pęcherza moczowego. Zastosowane instrumenty umożliwiają jednak przeprowadzenie zabiegów terapeutycznych, takich jak elektroresekcja guza czy usunięcie kamienia. W zależności od potrzeb urolog ma do dyspozycji szeroki wachlarz zminiaturyzowanego sprzętu.

Cystoskopia – przebieg badania

Na badanie należy przyjść na czczo. Badanie wykonywane jest przez lekarza urologa w gabinecie zabiegowym. Wszystkie instrumenty używane podczas zabiegu są sterylne. Potrzeba zachowania maksymalnej czystości podczas przeprowadzania tej procedury wynika z faktu, że co do zasady drogi moczowe oraz zawarty w nich mocz są jałowe. Oczywiście oprócz sytuacji, gdy pojawia się infekcyjne zapalenie dróg moczowych. Osoba badana układana jest na specjalnym fotelu. Nogi spoczywają na przygotowanych do tego uchwytach, zgięte w biodrach i kolanach. Ze względu na różnice w przebiegu i długości cewki moczowej u mężczyzn i kobiet, przebieg badania u każdej z płci nieco się różni. Badanie wykonuje się w znieczuleniu miejscowym, przy zastosowaniu żelu znieczulającego, Urolog po wcześniejszym zdezynfekowaniu ujścia zewnętrznego cewki moczowej, wprowadza do niej cystoskop. Po założeniu narzędzia, ocenia się drożność cewki moczowej oraz wypływ moczu. Po wejściu do pęcherza, przez specjalny kanał w cystoskopie, do pęcherza podaje się płyn, aby odpowiednio napiąć ściany pęcherza, co umożliwia ich dokładne obejrzenie.

Ocenię podlega cała błona śluzowa pęcherza oraz ujścia pęcherzowe moczowodów. W razie zaobserwowania podejrzanych zmian, za pomocą specjalnych kleszczyków pobiera się wycinki do badania histopatologicznego. Podczas wycofywania cystoskopu z pęcherza u mężczyzn dokonuje się dodatkowo oceny wzgórka nasiennego oraz gruczołu krokowego, czyli prostaty. Cały zabieg, jeżeli przebiega bez powikłań, od momentu położenia się na fotelu do momentu usunięcia cystoskopu trwa do 10 minut.

Wskazania do cystoskopii

Istnieją następujące wskazania do przeprowadzenia cystoskopii:

- diagnostyka krwimoczu,
- diagnostyka guza pęcherza moczowego,
- kamica układu moczowego,
- kontrola po operacjach urologicznych,
- wady rozwojowe układu moczowo-płciowego.

Powikłania cystoskopii

Wśród powikłań urologicznych cystoskopii znajdują się:

- ból i pieczenie podczas oddawania moczu,
- częstsze oddawanie moczu,
- krótkotrwały krwimocz,
- zakażenie układu moczowego,
- uszkodzenie cewki moczowej, pęcherza oraz innych struktur anatomicznych.

Powikłania związane ze znieczuleniem zależą od zastosowanej metody . W przypadku wystąpienia powyższych dolegliwości / powikłań pacjent niezwłocznie musi skontaktować się z lekarzem urologiem lub udać się na Szpitalny Oddział Ratunkowy (SOR)